

2 KOLIN

Pol kivuu kipihac wê vông yuu ge la vô tibii Kolin

¹ A Pol wê Anutu vînoo a nêb a tu sinale wê Yesu Kîlisi vông ge. A hixôn il lig Timoti, xii kivuu kipihac tiga i loc vô Anutu nue xam wê xam dô vac vîgwe Kolin ge, hixôn xam wê xam dô vac vîgwe levac Glik vîhati ge. ² Il mag Anutu yuu Apumtau Yesu Kîlisi i vông vîzid hixôn kiyang malehe i loc dô hixôn xam.

Pol pimil Anutu ên wê ngîdu i xôn vac vîyin ge

³ Il ob hi vîxad i pec ên Anutu wê il lig Apumtau Yesu Kîlisi ma ge, ên Anutu ge wê xo vîgwe pisiv ên xomxo vîhati, di ici va wê ob vông xomxo nilô vô vîyin maên. ⁴ Om vîyin vîhati wê tulec xe ge, Anutu vông xe nilôm vô vîyin maên, ên nêb xomxo ya obêc tulec vîyin ya ge od xe tîyi wê xe ob vông he nilô vô vîyin maên ge, tîyi xochê Anutu vông xe nilôm vô vîyin maên ge. ⁵ Vîyin yuu myavîné wê Yesu kilê ilage val vô xe gwêbaga hixôn, léc Yesu ngîdu xe xôn di vông xe nilôm vô vîyin maên. ⁶ Om xe obêc kilê vîyin ya ge od kehe bêga nêbê xe nêb xam nilôm i vô vîyin maên di Anutu i vô xam vêl ên nipaên. Anutu obêc vông xe nilôm vô vîyin maên ge od ob vông xam êno nilôm vô vîyin maên, om buc wê xam ob tulec vîyin tîyi xochê xe tulec ge od xam le xêkizêc di kilê vîyin vîhati hixôn nilôm

niviha. ⁷ Xe xovô ên xe nêbê xam obêc le xêkizêc vac viyin. Ên xam kilê viyin hixôn xe, om xe xovô ên xe nêbê Anutu ob vông xam nilôm i vô viyin maên tiyi xocbê vông xe nilôm vô viyin maên ge.

⁸ Xam lige, xe nêb xe ob nêl viyin wê xe kilê vac vigwe levac Esia ge kitong vô xam, ên xam xovô. Ên viyin tige levac mabu yocên luu xe vêl om vông xe xovô bêga ên xe nêbê xe obêc xib.

⁹ Om xe xo viyin vac nilôm bêga ên xe nêbê xe tiyi xocbê xomxo wê tibii tung buc pyap ên nêb ob hi xe xib ge. Lêc viyin levac tige val vô xe ên nêb xe o vông nilôm i loc vô xêkizêc wê xecxe va vông ge lêm. Nge, xe nilôm i loc vô Anutu tibed, ên xêkizêc wê Anutu vông ge ob tipi vô xomxo yibên kidi lec maviha ge. ¹⁰ Viyin tige levac mabu tiyi wê ob hi xe xib ge, lêc Anutu vô xe vêl ên viyin tyo, di obêc vô xe vêl ên viyin wê obêc tulec xe timuên ge hixôn. Om xe vông i vin xêkizêc ên xe nêbê viyin vihati wê ob tulec xe ge, Anutu ob vô vêl ên xe di vông xe dô nivaha.

¹¹ Om xam ngidu xe xôn ya kitaaên, ên Anutu i ngô kitaaên wê xam tibeac vông ge di ngidu xe xôn, êdêc xomxo tibeac i yê di hi vixa i pec ên Anutu.

Pol o kityoo he Kolin lêm

¹² Xe hi vixam pec ên môp wê xe mi vông ge, ên Anutu vông yuac vac xe nilôm om xe vông môp bôbac hixôn nilôm nivaha. Di xe o vông ya xovôên kibun ga lêm. Nge, vizid wê Anutu vông ge ngidu xe xôn di xe vông yuac ya. Om xe nilôm xovô bêga ên xe nêbê xe vông môp tibêge vac xomxo viyang viyang mahigun, di buc

wê xe dô hixôn xam ge, od xe vông môp nivîha tibêgee luu vêl. ¹³⁻¹⁴ Dî kipihac vihati wê a kivuu vô xam ge, a o yax kiyang ti vun ên xam lêm. Nge, a kivuu kiyang vihati yêp seac tiyi wê xam ob kitong di xovô kehe ge. Xam xovô kiyang ya pyap, lêc tibeac xam gên o xovô lêm, om a xovô ên a nêbê xam xovô kiyang i loc tiyi vihati, êdêc buc wê Apumtau Yesu ob vena ge od xam hi vixam i pec ên xe i tiyi xocbê xe hi vixam pec ên xam ge.

¹⁵ Ilage a xovô ên a nêbê xam wê yuac wê a vông ge nivîha, om a nêb a ob lôc vô xam tax, ên vông xam xêmyaa i vô nivîha lu yuu. ¹⁶ A nêb a ob mîlôc vô xam tax, nang dêc la Masedonia, pyap dêc vena vô xam i tiî vac, ên xam ngîdu a xôn vac môp di a la Judia. ¹⁷ A nêb a ob la lê, lêc a laên ma, om xam xo bêna? Kiyang wê a nêl vô xam ge, mêd a nêl hixôn nilôg yuu yuu, me? Ge o bêge lêm. Ên môp wê a nêb a ob vông ge, a o nêl kiyang tiyi xocbê tibii ya mi nêl ge lêm. Ên vya wê lee yuu ên nêb ob vông ge, di ngwe wê nêbê obêc ma ge, he nêl yuu xôn vaxvax. Lêc a o vông bêge lêm. ¹⁸ Anutu ge wê kiyang nôn kehe om a nêl hixôn nôn bêga bê kiyang wê xe mi nêl vô xam ge, xe o lee yuu ên xe nêb “Xe ob vông”, me nêl ngwe nêb “ob ma”, xe o nêl yuu xôn vaxvax lêm. ¹⁹ Ên xen Sailas yuu Timoti, xen nêl Yesu Kîlisi wê Anutu nu ge kitong vô xam, di xam xovô ên xam nêbê Kîlisi ob nêl kiyang yuu vaxvax lêm. Nge, nêl kiyang nôn tibed. ²⁰ Ên kiyang wê Anutu hîlu ge Yesu vông vihati vô nôn lec, om il xovô kiyang wê Yesu vông ge di il lee yuu ên il

nêb kiyang nôn, om il pimil Anutu lê vô levac. ²¹ Anutu vaci vông xêkizêc vô xe hixôn xam om il xôn le xêkizêc hixôn Kîlisi, di ici va vinoo il ên nêb il vông i yuac, ²² di vông Myakilôhô Ngibua lam dô vac il nilôd tiyi xocbê il dô vac xenac tîbit wê byêxên dop kisuu il lec ge, ên nêb il tu i nue pyap. Anutu vông Myakilôhô Ngibua tiyi xocbê vông vizid taxlee, ên nêb il xovô bê obêc vông vizid vihati vô il timuên.

Pol nêl kiyang wê o la Kolin lêm ge kehe kitong

²³ Anutu xovô a nilôg pyap om a obêc kityoo kiyang ge od i nêl a nêg nîpaên i yêp seac di vông myaviwen vô a. Lêc a o kityoo lêm. Nge, a nêl kiyang hixôn nôn ên a nêbê a o lôc vô xam lutibed lêm, ên a nêb a ob lôc nêl kiyang xêkizêc vô xam di vông xam nilôm i vô viyin lêm. ²⁴ Xe o tiyi wê xe ob kidu xam lec môp vông vinên ge lêm, ên xam le xêkizêc vac vông vinên pyap, om xe nêb xe ob ngidu xam xôn, ên xam dô hixôn xêmyaa nivîha.

2

¹ A xo vac nilôg ên a nêbê a ob milôc vô xam ên vông xam nilôm i vô viyin i tii vac lêm. ² Ên a obêc vông xam nilôm vô viyin ge od letya ob vông a xêgyaa vô nivîha? Ên xam obêc dô hixôn nilôm viyin ge od o tiyi wê xam ob vông a xêgyaa vô nivîha ge lêm. ³ A xo bêge, om a kivuu kipihac ti mi vông i loc vô xam îla, ên a nêb xam lêc pilepac xam, ên buc wê a obêc miloc vô xam ge od xam o lêc vông a nilôg i vô viyin lêm. Ên xam ge wê xam ob vông a xêgyaa vô nivîha,

om a xovô ên a nêbê a obêc dô hixôn xêgyaa nivihã ge od ob vông xam xêmyaa vô nivihã hixôn. ⁴ Lêc buc wê a kivuu kipihac tige vô xam ilage od a kivuu hixôn nilôg viyin levac di a byag hixôn. A o kivuu kipihac tige ên a nêb a ob vông xam nilôm i vô viyin lêc. Nge, a nêb a ob vông xovôên vô xam bê a xêgyaa vin lec xam luu vêl.

Xam kitya lim ti wê vông nipaên ilage nê nipaên vêl

⁵ Xam lim ti wê vông môm nipaên ilage, môm wê i vông ge o vông a tibeđ nilôg vô viyin lêc. Nge, vông xam vihati nilôm vô viyin hixôn. Lêc a nêb a ob vông xomxo tige ni i yoc lêc om a ob nêl kiyang tibeac lec i lêc. ⁶ Ên xomxo tige kô myaviwen vô xam tibeac lec nipaên wê i vông ge, om ge pyap. ⁷ Om gwêbaga xam xêmyaa i vin lec i di xam kitya nipaên wê i vông ge vêl di nêl kiyang malehe vô i, ên obêc dô hixôn nilô viyin levac ge od obêc vông i vô nipaên. ⁸ Mêgem a nêl vô xam bê xam vông môm nivihã vô i, ên i xovô bê xam xêmyaa vin lec i.

⁹ Kipihac wê a kivuu vô xam ilage, a kivuu ên a nêb a ob yaxên xam bêc xam obêc vô ninyam lehe vô kiyang wê a nêl ge vihati, me? ¹⁰ Xam obêc kitya xomxo ti nêc nipaên vêl ge od a êno ob kitya nipaên tige vêl. Nipaên ti obêc yêp di a obêc kitya vêl ge od a le vô Kilisi manôn di kitya vêl ên a nêb i vô nivihã vô xam. ¹¹ Ên il kityaên nipaên tige vêlên obêc ma ge od Seten ob kityoo il di vông il la vac môm nipaên, ên piyôp wê Seten vông ge il xovô pyap.

Pol nilô vô viyin ên he Kolin

¹² Ilage wê a la vigwe Tloas ge od Apumtau tax vuayen ên a tiyi wê a ob nêl Kîlisi xolac kitong vô he lê, ¹³ léc a nilôg vô viyin, ên a lig Taitas o val nêl xam kiyang kitong vô a lêm, om a sea he Tloas di la vigwe Masedonia di la bin Taitas.

¹⁴ Léc gwêbaga a hi vixag pec ên Anutu, ên wê Kîlisi vông vevac vô nipaên mi nginoo, om didii xe la vac nivîha hixôn i, di vông xe la nêl Kîlisi kitong vac vigwe vihati ên nêb xomxo vihati i xovô, tiyi xocbê susu nivîvea nivîha la vac vigwe vihati mi xomxo yaxên ge. ¹⁵ Ên Anutu yê xe tiyi xocbê susu nivîvea wê Kîlisi vông ge, om nivîvea tige la vac xomxo mahîgun, he wê Anutu ob vô he vêl ge di he wê ob yib mi la vac nipaên ge. ¹⁶ Léc he wê ob yib mi la vac nipaên ge ob yaxên nivîvea tige tiyi xocbê nivîvea nuhu wê ob nux he yib ge, di he wê Anutu ob vô he vêl ge ob yaxên nivîvea tige tiyi xocbê nivîvea nivîha wê ob vông he dô maviha ge. Om letya tiyi wê ob vông yuac tige? ¹⁷ Xomxo tibeac nêl xolac tiyi xocbê yuac bisnis wê he ob kô mone lec ge, léc xe o vông môp tibêge lêm. Nge, xe nêl xolac ya nilôm tived di xe o nêl kiyang kityooên ya hixôn lêm. Ên xe tu Kîlisi nue om xe le vô Anutu manôn di nêl xolac wê Anutu vông vô xe ên nêb xe nêl vô xomxo vihati ge.

3

Xomxo Kolin tiyi xocbê kipihac wê ob nêl Pol he sinale yuac kitong ge

¹ Kiyang wê a kivuu ga, ga xe kô xe lec vô xam, me? Ma vêl. Di môp wê xomxo ya mi vông ge, wê he kô kipihac wê xomxo kivuu mi pimil he vac ge, xam nêb xe kô kipihac tibêge vô xomxo ya mi lam hilung vô xam, me? Di xam nêb xe kô kipihac tibêge vô xam ên i nêl xe kitong vô xomxo ya, me? ² Xacxam va tiyi xocbê xe kipihac wê ob nêl xe kitong vô xomxo ge. Anutu kivuu kiyang tige yêp vac xe nilôm, om xomxo vihati xovô kipihac tige di kitong. ³ Ên xam le seac tiyi xocbê kipihac wê Kilisi kivuu di vông vô xe ên nêb xe viac ge. Lêc o kivuu ya kilipi lêm. Nge, kivuu ya Myakilôhô Ngibua wê Anutu maviha vông ge. Di o kivuu lec ngidax pitehe ti lêm. Nge, kivuu vac xomxo nilô.

⁴ Xe nêl kiyang bêge, ên Kilisi ngidu xe xôn di xe vông i vin Anutu om xe nêl. ⁵ Xe o tiyi wê xe ob nêl bê xecxe va vông yuac ti ge lêm. Nge, Anutu ngidu xe xôn om xe vông yuac. ⁶ Ên Anutu vaci vông xêkizêc vô xe tiyi wê xe ob nêl kiyang paha wê hilu vô il ge kitong vô xomxo. Kiyang paha tige o tiyi xocbê Moses xolac wê yêp vac kipihac ge lêm. Nge, ge kiyang wê Myakilôhô Ngibua vông ge. Ên Moses xolac ge nêl xomxo nêl nipaên yêp seac om tiyi xocbê hi he yib, lec Myakilôhô Ngibua môci vông il dô madviha.

Kiyang paha wê Anutu hilu ge nginoo Moses xolac tikwê vêl

⁷ Xolac wê Anutu kivuu lec ngidax di vông vô Moses ge, Anutu vông i lam hixôn xêseac, om xêseac tige linac lec Moses manôn di byêx lie Islel manôn om he o tiyi wê ob yê i manôn ge

lêm, nang dêc xêseac tyo la vêl. Xolac wê Anutu vông vô Moses ge vông xovôên vô xomxo bêga nêbê he ob yib lec nê nipaên, lêc xolac tige lam hixôn xêseac. ⁸ Om il ob xovô bêga bê kiyang paha wê Myakilôhông Ngibua vông ge, xêseac wê i vông ge levac luu xolac tikwê wê Moses vông ge vêl. ⁹ Ên xolac tikwê nêl ên nêbê xomxo nê nipaên yêp om he ob kô myaviwen lec, lêc xolac tige lam hixôn xêseac. Di xolac paha wê nêl ên nêbê Anutu yê xomxo nivihã lec yuac wê Kilisi vông ge, val hixôn xêseac levac luu vêl. ¹⁰ Om xêseac wê val hixôn xolac tikwê ge tip la, ên xêseac wê val timuên ge luu xêseac ngwe wê lam tax ge vêl. ¹¹ Ên xolac tikwê wê tip la ge lam hixôn xêseac lê, lêc xolac paha wê ob yêp luta ge, xêseac luu vêl.

¹² Xe vông i vin di dô bin buc wê kiyang tige vihati ob vô nôn lec ge. Om xe nêl kiyang vihati yêp seac vô xam, ¹³ di xe o vông xocbê Moses vông ilage lêm. Ên ilage Moses manôn xêseac ta lêc vun xôn ya nivimihi ên nêb Islele i o yê wê xêseac ob tip la ge lêm. ¹⁴ He Islele ge, piyôp xêkizêc. Vac ilage di i val tyip lec gwêbaga hixôn, om he obêc kitong xolac tikwê ge od tiyi xocbê nivimihi tige vun he manôn xôn om o tiyi wê he ob xovô kiyang tige kehe lêm. Ên Kilisi tibeđ ge wê ob kwax nivimihi tige vêl. ¹⁵ Vixôhilông, buc vihati di i val vô gwêbaga, he obêc kitong Moses xolac ge od tiyi xocbê nivimihi yux vac he piyôp xôn. ¹⁶ Lêc xomxo ti obêc pilepac i mi lax vô Apumtau ge od Apumtau ob kwax nivimihi tige vêl ên i piyôp. ¹⁷ Apumtau

ge Myakilôhô Ngibua om Myakilôhô Ngibua wê Apumtau vông ge obêc dô vac xomxo ti nilô ge od ob piwelac kiyang yuu môp wê ku i xôn ge vêl di i dô vac nivîha. ¹⁸ Om il vihati ga, susu ti o vun il madnôn xôn lêm, om xêseac wê Apumtau vông ge linac lec il tiyi xocbê deac wê hixelac di linac lec xomxo vihati ge. Xêseac linac lec il tiyi buc vihati om Myakilôhô Ngibua wê Apumtau vông ge vông yuac vac il nilôd di pilepac il lax tiyi xocbê Apumtau vaci ge.

4

Pol he sinale vông yuac di tulec viyin hixôn

¹ Anutu xo vîgwe pisiv ên xe di vông yuac sinale tige vô xe, om xe nim o ma lec yuac tige lêm. ² Nge, xe vô nimim vô môp xôpacên wê nipaên ge, di xe o kityoo xomxo ya kiyang lêm, di xe o kô kiyang baba ya mi lôm juda vac Anutu xolac hixôn lêm. Nge, xe nêl kiyang nôn kitong vô xomxo, ên xe nêb he i ngô di xovô bê yuac wê xe vông vô Anutu manôn ge, xe vông nivîha. ³ Xolac wê xe nêl ge, kehe obêc yêp xôpacên vô xomxo ya ge, od yêp xôpacên vô he wê obêc yib mi la vac nipaên ge. ⁴ Xomxo tige o vông i vin lêm, ên Seten wê mi kityoo xomxo kibun ga ge le vac he piyôp xôn mi i vô mapitoc, om o tiyi wê xêseac wê xolac vông ge ob linac vac he nilô ge lêm. Xolac tige nêl xêseac wê Kîlisi vông ge kitong, ên Kîlisi tiyi xocbê Anutu vaci. ⁵ Kiyang wê xe nêl ge, xe o yong xe lêm. Nge, xe nêl Yesu kitong bêga ên xe nêbê Yesu Kîlisi ge Apumtau. Di xe ga, xe tu xam nume yuac lec

Yesu lê. ⁶ Lec buc taxlee ilage Anutu nêl ên nêbê, “Xêseac i linac vac mapitoc.” Di gwêbaga Anutu vông xêseac wê i vông ge lam linac vac il nîlôd, om il xovô xêseac wê Anutu vông ge wê linac lec Kîlisi manôn.

⁷ Xêseac tige tiyi xocbê vizid nivîha yang, léc Anutu tung i la vac xê nîlôm tiyi xocbê tung vac dêg wê o xêkizêc lêm ge nîlô, ên nêb xomxo i yê di xovô bê xêkizêc levac tige o yêp vô xe lêm. Nge, lam vô Anutu tîbed. ⁸ Vîyin vîyang vîyang ge vîhati tulec xe tiyi buc tîbeac, léc o pwoo xe pec lêm. Vîyin tige vông xe pîyôp vô judajuda di xe xo kiyang tîbeac lê, léc o vông xe pîyôp vô nîpaên lêm. ⁹ Di xomxo tîbeac tii xe nêb ob vông myavîné vô xe, léc Anutu o sea xe lêm. Di he hi xe lê, léc he o hi xe vînuux lêm. ¹⁰ Xe kîlê yîbên wê Yesu vông ge lec nîmnîvi tiyi buc vîhati, ên maviha wê Yesu vông ge i lam yêp seac di ngîdu xe nîmnîvi xôn. ¹¹ Xomxo vông myavîné vô xe tiyi buc vîhati ên nêb ob hi xe xîb ên wê xe nêl Yesu xolac ge, léc mîp yêp bêga, ên nêb xomxo i yê xe nîmnîvi mayîb yîb di xovô bê maviha wê Yesu vông ge ngîdu xe nîmnîvi xôn. ¹² Om xe dô tiyi xocbê xe ob xîb ge, léc mîp tige ngîdu xam xôn di vông xam dô mamvîha.

¹³ Xe tîmu vô mîp vông vînên tiyi xocbê kiyang wê yêp vac kipîhac xolac bêga ên nêbê, “A vông i vîn Anutu om a nêl i kiyang kitong.” Xe êno vông i vîn om xe nêl Anutu kiyang kitong yêp seac, ¹⁴ ên xe xovô ên xe nêbê Anutu tîpi vô Apumtau Yesu kîdi lec vac yîbên om obêc tîpi vô xe êno kîdi lec vac yîbên tiyi xocbê Yesu ge, di ob vông xe hîxôn xam, il xôn la le vô Anutu

manôn. ¹⁵ Vîyin vihati wê xe kilê ge ob vô nôn nivîha vô xam, êdêc vizid wê Anutu vông ge i loc vô xomxo tibeac di he i hi vîxa i pec ên Anutu di yong i lê i vô levac.

Vîyin kibun ga ob vô nôn nivîha timuên

¹⁶ Xe xovô kiyang tige, om xe nim o ma lec yuac wê xe vông ge lêm. Vixôhilôg, xe kilê viyin tibeac om vông xe nimnivi vô xêlehe sea, lêc xe nilôm mô, Anutu ngîdu xôn di vông i vô paha lec tiyi buc vihati. ¹⁷ Vîyin tige obêc vô nôn nivîha vô xe timuên bêga bê xe ob la dô vac xêseac nilô luta lêc luta. Xêseac tige levac mabu luu viyin kibun ga vêl. Om viyin wê tulec xe ge, xe xê tiyi xocbê susu pileva wê ob yêp dia lêm ge. ¹⁸ Om xe mamnôn o la vô susu wê il xê ya madnôn ge lêm. Nge, xe mamnôn la vô susu wê il madnôn yêen ma ge. Ên susu wê il madnôn yê ge ob dô myabo tya di xôa ob ma. Dom susu wê il madnôn yêen ma ge ob yêp luta lêc luta.

5

Pol nilô vô nivîha ên wê ob la dô hixôn Kîlisi gê lag puunê ge

¹ Xe xovô ên xe nêbê xe nimnivi kibun ga tiyi xocbê xumac wê ob yêp myabo tya di pital mi tô sea ge, om xumac tige obêc dii sea ge od xumac ngwe yêp lag puunê wê Anutu ob vông vô xe ge. Xumac tige, xomxo o lox ya vigê lêm. Nge, Anutu vaci lox om ob yêp luta lêc luta. ² Lêc gwêbaga xe dô hixôn nimnivi kibun ga, om xe dô hixôn viyin di vô zidzid, ên xe nêb xe ob dô vac xe xumac lag puunê tiyi xocbê xe vînyum ngakwi

lec nimnivi xôn ge. ³ Ên xe obêc vinyum lec ge od xe ob dô nimnivi pileva lêm. ⁴ Lêc gwêbaga xe gên dô hixôn nimnivi kibun ga tiyi xocbê xe dô vac xumac wê ob dii sea ge, om xe nilôm vô viyin di xe dô hixôn nilôm byagên. Lêc xe o nêl ên xe nêbê xe ob sea nimnivi kibun ga di dô ya kinum pileva lêm. Nge, xe nêb xe ob vinyum nimnivi lag puunê lec, ên ninivi maviha tige i vông ninivi mayibên i vixôl vêl. ⁵ Anutu vaci viac xe ên nêb xe la dô mamviha timuên, di vông Myakilôhô Ngibua lam vô xe ên nêb xe xovô bê kiyang tige vîhati ob vô nôn lec vô xe.

⁶ Om xe dô hixôn nilôm nivaha tiyi buc vîhati, di xe xovô ên xe nêbê xe nimnivi kibun ga tiyi xocbê xe bom wê xe dô vac ge om xe gên dô teva ên Apumtau ben. ⁷ Gwêbaga xe o xê Apumtau manôn lêm, lêcom xe vông i vin i kiyang di dô vac môp vông vinên. ⁸ Om xe dô hixôn nilôm nivaha, di xe xêmyaa vin lec ên xe nêb xe ob sea nimnivi kibun ga di la dô nivaha hixôn Apumtau vac i ben. ⁹ Lêcom xe obêc dô hixôn Apumtau vac i ben, me xe ob gên dô teva ge od xe xêmyaa vin lec ên xe nêb xe ob vông môp wê Apumtau ob yê nivaha ge. ¹⁰ Ên obêc buc timuên ge od il vîhati ob la le vô Kilisi manôn di i yaxên môp wê il vông vô buc wê il dô hixôn nidnivi kibun ga ge di il toto obêc kô myaviwen tiyi nivaha yuu nipaên wê il vông ge.

Pol nêl he sinale yuac kitong

¹¹ Xe xona ên Apumtau om xe vông yuac ên xe nêb xomxo i vô ninya lehe vô xolac di vông i vin. Môp wê xe vông ge vîhati yêp seac vô Anutu

mi i xovô pyap, di a xo ên a nêbê xam êno xovô xe hixôn. ¹² Xe o nêl kiyang tibêge ên xe nêb xe ob yong xe vô xam lêm. Nge, xe nêl ên xe nêb xacxam mô xovô di hi vixam i pec ên xe, ên obêc bêge ge od xam obêc tiyi wê xam ob nêl kiyang lax vô xomxo wê so vya vô xe di kô he lec ên môp wê he vông ge, lêc kiyang nôn o yêp vac he nilô lêm. ¹³ Xomxo ya obêc nêb xe vông yuac tiyi xocbê piyôp yacyac ge od pyap, ên xe vông ên xe nêbê Anutu lê i vô levac. Di xe obêc vông ya piyôp nivîha ge od xe vông ên xe nêb i vô nivîha vô xam. ¹⁴ Ên Kîlisi xêyaa vin lec xe, om xêyaa vin lecên tige kidu xe di xe vông yuac, ên xe xovô ên xe nêbê xomxo tîbed yib ên il vîhati, om tiyi xocbê il vîhati xib hixôn. ¹⁵ Yesu yib ên xomxo vîhati, ên nêb il wê il dô maviha ge, il o lêc xovô icil va lêm. Nge, nêb il xovô xomxo ti wê yib di kidi lec maviha ên il ge di vông yuac wê ob vông i lê vô levac ge.

¹⁶ Om xe ob tixuu xomxo lec môp wê xomxo vông ge lêm. Vixôhilôg, ilage xe tixuu Kîlisi lec môp wê xomxo vông ge, lêc gwêbaga xe xovô i om xe ob vông môp tibêge i tii vac lêm. ¹⁷ Xomxo ti obêc vông i vin di tu Kîlisi xe ge od Anutu obêc vông xomxo tige nilô vô paha lec. Xam ngô lê. Môp tikwê tip la, di môp paha val gwêbaga.

¹⁸ Anutu vaci tu môp tîgee vîhati kehe, om ici va vông Kîlisi lam hi kiyang wê yêp vac il Anutu mahîgun ge yib di kituc il lam dô nôn tîbed hixôn Anutu, di vông kiyang malehe vac xe vigêm ên nêb xe la nêl kitong vô xomxo ên he i dô vac kiyang malehe nilô. ¹⁹ Kiyang malehe tige bêga

nêbê Anutu vông Kìlisi lam ên nêb ob hi kiyang wê yêp vac il Anutu mahigun ge i yib. Om Anutu o hòm nipaên wê il vông ge xôn lêm. Nge, kitya vihati vêl. Dì vông yuac vac xe vigêm ên nêb xe nêl kiyang malehe kitong vô xomxo. ²⁰ Om xe tu Kìlisi manôn dì nêl i kiyang, om tiyi xocbê Anutu vaci nêl kiyang vô xomxo vac xe myam, om xe nêl kiyang lec Kìlisi lê bêga ên xe nêbê “Xam loc kwabo vô Anutu ên i vô malehe vô xam.” ²¹ Kìlisi o vông mốp nipaên ti lêm, lêcom Anutu kituc il nêd nipaên vihati la lec Kìlisi dì i yib ên il. Anutu vông bêge ên nêb ob yê il nivîha lec yuac wê Kìlisi vông ge.

6

Sinale kilê viyin lec yuac wê he vông ge

¹ Xe wê xe vông yuac hixôn Anutu, om xe ob nêl kiyang vô xam bêga bê Anutu xo vigwe pisiv ên xam dì vông vizid nivîha vô xam, om le i léc sea vizid tige i loc yêp lêm. ² Ên Anutu kiyang yêp vac kípîhac xolac bêga ên nêbê, “Vô buc nivîha wê a xo vigwe pisiv ên xam ge, om a vô ninyag vô xam vyam, dì buc wê a nêb a ob vô xam vêl ge om a ngîdu xam xôn.”

Anutu nêl bêge, om xam wê lê. Gwêbaga buc nivîha tyo mê. Dì buc wê Anutu ob vô il vêl ge, val gwêbaga.

³ Xe nêb xomxo ti i o léc nêl kiyang nipaên lec yuac wê xe vông ge lêm, om xe o vông mốp wê xomxo ob yê tiyiên ma ge lêm. ⁴ Nge, mốp vihati wê xe vông ge xe vông ên xe nêb i nêl

xe kitong bê xe ga Anutu nue yuac, om buc wê xe tulec viyin ya, me susu ma ên xe, me xomxo vông viyin ya vô xe ge od xe le xêkizêc di kilê viyin tigeê vihati. ⁵ Xomxo hi xe di vông xe la dô vac kalabuhu, di xomxo tii xe ên

nêb ob hi xe vô nipaên, di xe vông yuac levac, di xe o xêp nivîha ti lêm di xe dô vip. ⁶ Lêc xe nilôm xêseac, di xe dô hixôn xovôên nivîha, di xe o kunac xomxo lutibed lêm, di xe vông môp nivîha vô xomxo vihati, di Myakilôhô Ngibua vông xêkizêc vô xe di xe xêmyaa vin lec xomxo nôn yang. ⁷ Xe nêl kiyang nôn di vông yuac ya xêkizêc wê Anutu vông ge, di môp nivîha wê xe vông ge tiyi xocbê susu vevac wê xe hôm vac vigêm vilu vilu di vông vevac ya ge. ⁸ Xomxo mangwe yê xe nivîha di kô xe lec, di mangwe yê xe nipaên. Di xomxo ya nêl kiyang nimi lec xe di ya pimil xe vô xomxo ya. Xomxo ya nêl ên nêbê xe tibii kityooên, lêc kiyang wê xe mi nêl ge nôn. ⁹ Xomxo ya lungên xe, lêc xomxo tibeac xovô xe pyap. Xe dô tiyi xocbê xe xib ge lê, lêc xe gên dô mamvîha. Anutu vông myavînê vô xe nêb ob titô xe, lêc o hi xe xib lêm. ¹⁰ Xe nilôm vô viyin lê, lêc xe xêmyaa vô nivîha tiyi buc vihati. Di xe dô tiyi xocbê xomxo wê nên susu maên ge, lêc xe vông vizid tibeac vô xomxo tibeac. Xe nêm susu ma, lêc susu vihati tu xe xe.

¹¹ Xam Kolin, kiyang wê yêp vac xe nilôm ge, xe nêl vihati yêp seac vô xam, di xe vông nilôm loc diluhu vô xam. ¹² Xe o kol xe ên xam lêm. Nge, xe xêmyaa vin lec xam. Lêc xam ge, xam kol xam ên xe. ¹³ Om a nêl vô xam tiyi xocbê ma nêl vô nue ge, bêga bê xam tax vuayen ên nilôm

di vông i loc yadiluhu vô xe.

Il tiyi xocbê Anutu xumac ngibua

¹⁴ Xomxo wê o vông i vin Kîlisi lêm ge, xam o léc kituc lec he mi vông yuac i yêp tîbed lêm. Ên nivîha yuu nîpâên, yuu o tiyi wê yuu xêyaa ob vin lecma ge lêm. Di xêseac o tiyi wê ob yêp hixôn mapitoc ge lêm. ¹⁵ Xam xovô lê. Kîlisi yuu Seten, yuu xôn ob vông yuac tiyima, me? Di xomxo wê vông i vin Yesu ge hixôn xomxo wê vông vinên maên ge, yuu xôn ob dô ya xovên tîbed, me? Ma vêl. ¹⁶ Anutu xumac ngibua hixôn xumac wê anutu kityooên vông ge, yuu xôn tiyima, me? Xam xovô bê il tu xumac ngibua wê Anutu maviha vông ge, tiyi xocbê kiyang wê Anutu nêl mi i yêp bêga ên nêbê,

“A ob dô vac he mahîgun di tup vac he, di a ob tu he Anutu, di he ob tu a nuge.”

¹⁷ Mêgem Anutu nêl hixôn bêga ên nêbê, “Xam sea he di loc dô viyonên, di le i léc hôm susu nîngeac hixôn lêm, ên aca va ob kô xam di viac xam nivîha. ¹⁸ A ob tu xam mam, di xam ob tu a nuge vêx yuu vux. Apumtau xêkizêc kehe nêl kiyang tiga.”

7

¹ Xam lige wê a xêgyaa vin lec xam ge, Anutu hîlu kiyang tige vô il, om môp nîngeac wê ob vông il nidnîvi yuu nîlôd vô nîpâên ge, il ob sea vihati i yêp xel, di vông nîlôd i vô paha lec. Om il ob xona ên Anutu di tup vô môp bôbac tîbed êdêc tu xomxo nivîha nôn.

He Kolin pilepac he om vông Pol nîlô vô nivîha

² A nêl vô xam bê xam xêmyaa i vin lec xe, ên xe o vông soên ti vô xomxo ti lêm, di xe o vông xomxo ti vô nipaên lêm, di xe o kityoo xomxo ti di vô i susu vêl lêm. ³ A o nêl kiyang tiga ên a nêb a ob titô xam lêm. Ên a nêl pyap gwêba ên a nêbê xe xêmyaa vin lec xam, om xe obêc dô mamviha hixôn xam, me xe obêc xib hixôn xam ge od pyap. ⁴ A nêl kiyang vihati yêp seac vô xam, di a hi vixag pec ên xam. A dô vac viyin levac, lêc xam vông a nilôg vô viyin maên om a dô hixôn xêgyaa nivaha yang.

⁵ Buc wê xe val dô vigwe levac Masedonia ge od xe kilê viyin tibeac di xe nimnivi o dô seac vêl lêm. Nge, viyin viyang viyang hivun xe xôn, ên xomxo tibeac vông vevac vô xe, di xe nilôm xona. ⁶ Lêc Anutu ge wê ob vông xomxo wê nilô vô viyin ge, he nilô vô viyin maên, om vông xe nilôm vô viyin maên ên wê vông Taitas val vô xe ge. ⁷ Taitas val vô xe, om vông xe nilôm vô viyin maên, lêc o môp tige tibeac lêm. Nge, xam vông Taitas nilô vô viyin maên mi i val tixuu kiyang wê ngô vô xam ge vô xe, om kiyang tige vông xe nilôm vô viyin maên hixôn. Ên Taitas nêl ên nêbê xam nilôm kidu xam ên xam nêb xam ob wê a, di xam nilôm byag ên wê xam vông viyin vô a ge, di xam nilôm kidu xam ên xam nêb xam ob ngidu a xôn, om kiyang tige vông a xêgyaa vô nivaha yang.

⁸ A xovô ên a nêbê kipihac wê a kivuu vô xam ilage vông xam nilôm vô viyin, lêc a nilôg o vô viyin ên kipihac tige lêm. Vixôhilôg, ilage a nilôg vô viyin ên wê kipihac tige vông xam

nilôm vô viyin ge, léc viyin tige o yêp vô xam xuhu dia lêm. Nge, yêp myabo tya di tiyôô. ⁹ Om gwêbaga a xêgyaa vô nivîha, léc o vô nivîha ên wê a vông xam nilôm vô viyin ge lêm. Nge, vô nivîha ên wê viyin tige vông xam pilepac xam ge. Ên Anutu vaci vông xam nilôm vô viyin, om kiyang wê xe nêl ge ti o vông xam vô nipaên lêm. ¹⁰ Ên nilô viyin wê Anutu vông vô xomxo ge vông he pilepac he di Anutu vô he vêl ên nipaên di vông he dô vac vizid, om il nilôd ob vô viyin lec môm tibêge lêm. Léc nilô viyin wê xomxo kibun ga vông ge ob vô nôn nivîha lêm. Nge, ob hi he yib. ¹¹ Om xam wê lê. Anutu vông xam nilôm vô viyin, léc viyin tige vô nôn nivîha tibeac vô xam bêga bê xam nilôm kidu xam ên xam nêb xam ob titô nêb kiyang, di xam xêmyaa vô myavinê vô môm nipaên di xam xona ên Anutu. Di xam nilôm kidu xam ên nêb xam ob wê a, di xam vông yuac xêkizêc ên xam nêb xam ob titô xomxo ti wê vông nipaên ge di vông myaviwen vô i. Môm tige vihati nêl xam kitong bêga ên nêbê xam titô kiyang tige pyap, om nipaên ti o yêp vô xam lêm.

¹² Om kipihac wê a kivuu vô xam ilage, a o kivuu vô xomxo ti wê vông môm nipaên ge lêm. Di a o kivuu vô xomxo ti wê xomxo tige vông i vô nipaên ge lêm. Nge, a kivuu vô xam vihati ên a nêb i vông xovôên vô xam vô Anutu manôn bêga bê xam xêmyaa vin lec xe nôn.

¹³ Om môm wê xam vông ge vông xe nilôm vô viyin maên. Xe nilôm vô viyin maên di xe nilôm vô nivîha hixôn. Ên xe xovô wê xam vihati vông

Taitas nilô vô viyin maên ge om vông xe nilôm vô nivihã hixôn. ¹⁴ Ên ilage a kô xam lêm lec vô Taitas manôn di xam o vông a nig yoc ên kiyang tige lêm, ên xam vông kiyang tige vihati vô nôn lec. Kiyang vihati wê a nêl vô xam ilage vixôhilôg nôn, di kiyang vihati wê a kô xam lêm lec vô Taitas manôn ge kiyang nôn vixôhilôg. ¹⁵ Buc wê Taitas loc vô xam ge od xam vihati kô i lec hixôn xonaên di nim yetacên di xam vô ninyam lehe vô kiyang wê i nêl ge, om gwêbaga Taitas xovô môm nivihã wê xam vông vô i ge di i xêyaa vin lec xam luu vêl. ¹⁶ Di a ga, a xovô ên a nêbê xam obêc dô vac môm nivihã tiyi buc vihati, om a xêgyaa vô nivihã ên xam.

8

Pol nêl kiyang lec mone wê ob ngidu xomxo Judia xôn ge

¹ Xam lige, a ob nêl he konglegesen vac vigwe levac Masedonia ge kitong vô xam, ên xêyaa vin lecên wê Anutu vông ge vô nôn nivihã vac he mahigun. ² Viyin levac tulec he tiyi buc vihati, léc he kilê viyin hixôn xêyaa nivihã. Di he nêl susu ma, léc he vông nilô la vô môm wê ob ngidu xomxo wê susu ma ên he ge xôn. ³ A xovô môm wê he vông ge om a nêl bêga vô xam ên a nêbê heche va nêb he ob tung mone ya, om he tung mone tiyi xocbê wê dô vô he ge, léc he tung mone ya la luu vêl hixôn. ⁴ Di he nêl xe xêkizêc ên he nêb xe kô mone wê he tung ge mi la hixôn mone wê konglegesen viyang viyang kituc ên nêb ob vông i loc ngidu Anutu nue wê dô Judia ge xôn.

⁵ Ilage xe xo ên xe nêbê he Masedonia ob vông mone ya, lêc he vông xe yetac ên wê he o vông môp tige tived lêm. Nge, taxlee he vông heche va la diluhu vô Apumtau di vông he la vac xe kwa ngibi tiyi môp wê Anutu nêl ge.

⁶ Konglegesen Masedonia vông môp tibêge, om xe nêl vô Taitas ên xe nêb i loc vô xam, ên vông yuac nivîha wê loc nêl vô xam ilage i vô nôn lec. ⁷ Môp wê nivîha ge vihati vô levac vac xam mahîgun, om xam vông i vin xêkizêc ta di nêl Yesu xolac, di xam xovô kiyang vihati, di xam vông nilôm la diluhu vô Anutu yuac di xam xêmyaa vin lec xe. Om a nêl vô xam bêga bê môp wê ob ngîdu xomxo xôn ya mone ge i vô levac vac xam mahîgun hixôn.

⁸ A nêb a ob kidu xam lec môp tige lêm. Nge, a ob nêl he Masedonia môp kitong vô xam ên a nêbê he vông nilô la vô môp nivîha tige, om a nêb a ob yaxên bê xêyaa vin lecên wê xam vông ge obêc vô nôn nivîha tibêge, me? ⁹ Xam xovô vizid wê il lig Apumtau Yesu Kilisi vông ge pyap. Ên Yesu dô vac xêseac hixôn vizid vihati, lêc nêb ob ngîdu il xôn om lam tu xochê xomxo wê nêl susu maên ge, ên nêb môp wê lam tu xochê xomxo wê nêl susu maên ge i vông il tulec vizid tibeac.

¹⁰ Om a ob nêl vô xam i tiyi xovôên wê aca va vông ge bêga bê xam vihati obêc tung mone pyap ge od obêc nivîha. Ên xam xovô yuac tige taxlee ên xam nêb xam ob vông, di klismas ngwe tax, xam vông mone mangwe. ¹¹ Om a ob nêl vô xam bê gwêbaga xam kîruc mone ya hixôn ên

yuac tige i pyap. Ilage xam nilôm kidu xam ên nêb xam ob vông yuac tige, om gwêbaga xam nilôm i kidu xam di xam tung mone i tiyi xocbê wê dô vô xam ge, ên yuac tige i pyap. ¹² Xomxo ti obêc nêb tung mone di obêc tung i tiyi xocbê wê dô vô i ge od Anutu ob yê nivihâ. Xomxo ya ob vông levac di ya ob vông nipwo, lêc Anutu ob yê vihati nivihâ. Ên Anutu nêb xomxo toto i tung mone i tiyi xocbê wê dô vô he ge.

¹³ A o nêl ên a nêb xam vông mone levac vô xomxo ên he i dô nivihâ di xam dô nipaên lêm. Nge, a nêb xam vihati dô nimvihâ i tiyima. ¹⁴ Gwêbaga xam nêb susu tibeac dô, om xam vông ya i loc ngidu he wê susu ma ên he ge xôn, êdêc susu obêc ma ên xam vô buc timuên di he vông tibeac obêc dô ge od he i vông ya vô xam ên i ngidu xam xôn. Ên obêc bêge ge od xam vihati ob dô tiyima. ¹⁵ Tiyi xocbê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê, “Xomxo wê tulec yaên tibeac ge, yaên tiyi he di o luu vêl lêm, di he wê tulec nipwo tya ge o myag yaên ti lêm.”

Taitas yon li yuu ob loc vô he Kolin

¹⁶ A hi vixag pec ên wê Anutu vông Taitas xêyaa vin lec xam tiyi xocbê a xêgyaa vin lec xam ge. ¹⁷ Om kiyang wê a nêl vô Taitas ên a nêb i loc yê xam ge, Taitas tyuc lec, di ici va nilô kidu i hixôn ên nêb ob loc vô xam. ¹⁸ Di il lig vông vinên ti ob loc hixôn Taitas. Xomxo tige vông yuac xolac om xomxo vac konglegesên vihati xovô i di pimil i. ¹⁹ Lêc he o pimil i ya kiyang pileva lêm. Nge, konglegesên vihati vinoo i, ên nêb i loc hixôn xe di xe xôn kô mone mi

la vông vô lige vông vinên Judia wê nê susu maên ge. Yuac tige, xe vông ên xe nêb xe ob vông Apumtau lê i vô levac, om xe nêb xomxo i yê di xovô bê xe vông nilôm la vô yuac wê ob ngidu xomxo xôn ge.

²⁰ Mone mabu tige, xe nêb xomxo ti i o léc so kiyang lec xe lec mone tige lêm, om xe ob vông xomxo tige i loc hixôn. ²¹ Ên xe nêb xe ob vông yuac nivîha vô Anutu vaci lêm. Nge, xe nêb xomxo i yê yuac wê xe ob vông ge nivîha hixôn.

²² Om xe ob vông il lig ti i loc hixôn yuu. Xomxo tige, xe yaxên tiyi buc tibeac, léc vông yuac viyang viyang ge xêkizêc, di gwêbaga xomxo tige nilô kidu i di vô nibu nibu nêb ob loc vô xam, ên xovô xam pyap ên nêb xam obêc vông yuac nivîha. ²³ Taitas ge xam xovô pyap bê i wê xii xôn vông yuac lec xam ge. Di lig yuu ge, yuu tu konglegesen vihati manôn di vông yuac wê ob vông Kilisi lê vô levac ge. ²⁴ Om xam xêmyaa i vin lec yon di xam viac yon i nivîha, ên konglegesen vihati i yê mi xovô bê kiyang wê xe pimil xam ge kiyang nô.

9

Môp wê ob ngidu Anutu nue xôn ge

¹ Xam xovô pyap lec mone wê il ob vông i la ngidu Anutu nue Judia xôn ge, om a ob kivuu kiyang ti i tii vac vô xam lêm. ² Ên a xovô pyap ên a nêbê xam nilôm kidu xam ên xam nêb xam ob vông yuac tige, om a pimil xam vô he Masedonia bêga ên a nêbê, “Xomxo vac vigwe levac Glik

hilu kiyang pyap lec klismas ngwe tax ên he nêb he ob tung mone.” He Masedonia ngô kiyang tige di xovô wê xam nilôm kidu xam ên yuac tige om vông he tibeac xêyaa vin lec yuac tige ên he nêb he ob vông hixôn. ³ Om gwêbaga a nêb a ob vông lig yon i loc vô xam, om xam viac mone pyap i tiyi xocbê kiyang wê a nêl vô he Masedonia ge, ên kiyang wê a mi yong xam vô he ge, he i o léc yê tiyi xocbê kiyang nôn maên lêm. ⁴ Ên he Masedonia ya obêc loc hixôn a timuên di xe obêc xê wê xam gên o tung mone pyap lêm ge od obêc vông a nig yoc di vông xam nim yoc hixôn ên wê a yong xam pileva vô he ge. ⁵ A xo bêge, om a nêb lig yon i loc mug vô xam, ên viac mone wê xam nêl pyap ên xam nêb xam ob vông ge, êdêc buc wê xe obêc miloc vô xam ge od xe ob xê wê xam kituc mone pyap hixôn nilôm nivihã di xam o vông ên wê xomxo kidu xam nginong ge lêm.

⁶ Xam xovô bêga bê xomxo ti obêc xin vê yuu ge od ob kô nôn yuutyabed. Di xomxo ti obêc xin vê tibeac ge od ob kô nôn tibeac luu vêl. ⁷ Om xam toto vông mone i tiyi xocbê xam nilôm xovô ên xam nêb xam ob vông ge. Di xam o léc vông hixôn nilôm vîyin lêm. Di le i léc vông ên wê xomxo kidu xam ge lêm. Ên Anutu xêyaa vin lec xomxo wê tung mone hixôn nilô nivihã ge. ⁸ Anutu tiyi wê ob vông vizid vîhati hivun xam xôn, om obêc vông susu wê ob ngidu xam xôn ge vô xam i tiyi buc vîhati di obêc vông vô xam i luu vêl tiyi wê xam ob vông yuac nivihã ya ge. ⁹ Tiyi xocbê kiyang wê yêp vac xolac bêga ên nêbê,

“Xomxo ti wê titang i susu vô xomxo wê nên susu maên ge, môt nivihha wê i vông ge ob vô nôn nivihha đi ob yêp luta.”

¹⁰ Anutu ge wê vông susu vê vô xomxo mi he la xin, đi vông vê tige vô nôn tibeac mi xomxo ya, om Anutu obêc vông susu vê vô xam đi vông i vô tibeac, đi ob vông môt nivihha wê xam vông ge vô nôn tibeac. ¹¹ Anutu obêc vông susu tibeac vô xam tiyi buc vihati, tiyi wê xam ob vông susu tibeac vô xomxo wê nên susu maên ge. Om mone wê xam vông ge xe obêc kô mi la vông vô xomxo ge od ob vông he hi vixa pec ên Anutu. ¹² Om yuac nivihha wê xam vông ge ob ngidu Anutu nue wê nên susu maên ge xôn đi ob vô nôn nivihha hixôn bêga bê ob vông he tibeac hi vixa pec ên Anutu. ¹³ Ên môt wê xam ngidu lime vông vinên xôn ge ob nêl xam kitong vô xomxo, om he ob xovô wê xam vông i vin Kîlisi xolac đi vông i vô nôn lec ge, đi he ob yê wê xam vông mone levac vô he hixôn xomxo baba ge, om he ob pimil Anutu ên xam. ¹⁴ Đi he ob xovô bê xêyaa vin lecên wê Anutu vông ge vô levac vô xam, om he xêyaa ob vin lec xam đi he ob kîtaa vô Anutu lec xam. ¹⁵ Il ob hi vixad i pec ên Anutu, ên wê vông vizid levac mabu ti vô il ge. Kiyang wê il nêl ge o tiyi wê ob nêl vizid tige kehe ge lêm, ên vizid tige nivihha yang luu vêl.

10

Pol piwelac kiyang viyin vêl ên i

¹ Xomxo ya nêl ên he nêbê buc wê a dô hixôn xam ge od a xona om a mi nêl kiyang malehe vô

xam, léc buc wê a dô teva ên xam ge od a kivuu kiyang xêkizêc vô xam. He nêl bêge, léc a Pol, a nêb a ob nêl kiyang malehe vô xam tiyi xocbé Kílisi vông ge. ² Om a ob kitaa xam bê xam viac xam nivîha, êdêc buc wê a obêc miloc vô xam ge od a ob nêl kiyang xêkizêc vô xam lêm. Léc a nêb a ob nêl kiyang xêkizêc vô xomxo wê nêb xe mi timu vô môp kibun ga ge. ³ Vixôhilôg, xe dô kibun ga, léc vevac wê xe vông ge o tiyi xocbé vevac kibun ga lêm. ⁴ Ên xe vông vevac vô môp nipaên, léc xe o vông vevac ya susu kibun ga lêm. Nge, xe vông vevac ya xêkizêc wê Anutu vông ge tiyi wê xe ob dii xumac xêkizêc wê Seten vông ge vêl. ⁵ Om xovôên wê xomxo vaci vông ge, hixôn kiyang wê xomxo yong he di le vac môp xôn ên xomxo wê nêb ob xovô Anutu ge, xe hi kiyang tibêge vihati tô sea, om kiyang vihati ge, xe vông i la vac Kílisi kwa ngibi. ⁶ Xe viac xe di bin xam, ên xe nêb xam obêc la vac Kílisi kiyang vihati kwa ngibi ge od xe ob vông myaviwen vô he wê vô nînya kitu vô Kílisi kiyang ge.

⁷ Xam xovô kiyang wê yêp vô xam mamnôn ge lê. Xomxo ti obêc xovô nêb i tu Kílisi xe pyap ge od i xovô bêga bê xe êno tu Kílisi xe tiyi xocbé i ge. ⁸ Apumtau vông xêkizêc vô xe ên nêb xe ngîdu vông vinên wê xam vông ge xôn, di xe o vông xam vô nipaên lêm. Om a obêc kô xe lec ên yuac sinale wê xe vông ge od a nig ob yoc ên kiyang tige lêm. ⁹ Xam o léc xovô bêga bê a kivuu kipihac ge vô xam ên a nêb i vông xam yetac di xona lêm. ¹⁰ Ên xomxo ya nêl ên he nêbê, “Kîpihac wê Pol mi kivuu vô xe ge, kivuu

kiyang viyin hixôn xêkizêc, lêc wê lam dô hixôn xe ge od dô i tiyi xocbê xomxo wê xêkizêc ma ge di i kiyang tiyi xocbê kiyang pileva.” ¹¹ Om xomxo wê nêl kiyang tibêge ge, he i xovô bê buc wê a obêc miloc dô hixôn xam ge od a obêc vông i tiyi xocbê kiyang wê a kivuu vac kipihac vô xam ge.

¹² Xomxo wê yong he ge, xe ob nêl bê xe tiyi xocbê he ge lêm, di xe xona ên wê xe ob tixuu xe lec he ge. Ên heche va yaxên he ya xovôên wê he va vông ge, di he tixuu he lec heche va, om he tiyi xocbê xomxo piyôp maên. ¹³ Di xe ga, xe nêb xe ob yong xe i luu vêl lêm. Nge, xe ob yong xe lec yuac wê Anutu vông vac xe vigêm mi xe vông i tup vô di miloc vô xam ge. ¹⁴ Xe obêc miloc vô xam ilage lêm ge, od obêc tiyi xocbê xe kiyil yôg wê Anutu vông vô xe ge di yong xe vidaaên. Lêc o bêge lêm, ên xe kô Kilisi xolac mi loc nêl vô xam taxlee. ¹⁵ Om xe o kiyil yôg di yong xe lec yuac wê xomxo ngwe vông ge lêm. Xe xo ên xe nêbê vông vinên wê xam vông ge i vô xêkizêc, ên yuac wê xe vông vac xam mahigun ge i vô levac di i loc tiyi yôg wê Anutu vông vô xe ge. ¹⁶ Ên obêc bêge ge od xe ob la nêl xolac vô tibii madiluhu wê dô nîmi ge hixôn, di xe ob yong xe lec yuac wê xomxo ngwe vông ge lêm.

¹⁷ Kiyang yêp bêga ên nêbê, “Xomxo ti obêc nêb pimil ge od i pimil Apumtau.” ¹⁸ Ên xomxo ti obêc pimil ici va ge od ob kô lê levac lêm. Lêc Apumtau obêc pimil i ge od ob kô lê levac.

Pol nêl sinale kityooên nêb môm kitong

¹ A xo ên a nêb a ob yong a tya tax, om xam vông a nêl. ² A nêl bêge, ên a xêgyaa vin lec xam tiyi xocbê Anutu xêyaa vin lec xam nêb xam tu ixê, ên a nêl pyap ên a nêb xam ob ii vux ti. Vux tyo ge Kilisi, om a ob vông xam vô i tiyi xocbê vêxwo nivihã ti. ³ Lêc a xona ên wê xomxo obêc kityoo xam tiyi xocbê myel nipaên kityoo Iv ya kiyang yacyac ilage, ên kiyang tibêge obêc vông xam piyôp vô nipaên di vông xam sea môm wê xam vông nilôm la diluhu vô Kilisi tibed ge. ⁴ Ên xomxo ya miloc vô xam di nêl kiyang lec Yesu, lêc o nêl i tiyi kiyang wê xe nêl vô xam ilage lêm. Di he nêb he ob vông Myakilôhô Ngibua vô xam, lêc o Myakilôhô Ngibua nôb wê xam kô ilage lêm. Di he nêl xolac ba ya vô xam wê o tiyi xocbê xolac wê xam vông i vin ilage lêm, lêcom xam ngô di vông i vin lutibed.

⁵ Xam ngô lê. A xovô ên a nêbê xomxo wê xam yong he ên xam nêbê he sinale levac ge, he o luu a vêl lêm. ⁶ Mêd a nêl kiyang xocbê xomxo paha ti, lêc xovôên wê a vông ge o nipwo tya lêm. Nge, môm vihati wê a vông ge, a vông hixôn xovôên nivihã mi xam wê pyap.

⁷ Buc wê a loc nêl xolac vô xam ge od a o kô mone ti lec yuac tige lêm, ên a nêb a ob vông xam lêm i vô levac, om môm tige vông a vô nipwo lec. Xam nêb a vông ge nipaênê? ⁸ Konglegesên ya vông mone lam vô a ên nêb ob ngidu a xôn di a vông yuac vac xam mahigun, om môm tige tiyi xocbê a vô he mone vêl ên a nêb i ngidu xam xôn. ⁹ Buc wê a dô hixôn xam di susu ya ma ên a

ge od a o kitaa susu ti vô xam lêm. Ên il lige vông vinên ya kidi gê Masedonia di val vông susu wê ma ên a ge ya vô a. A viac a niviha, om a ob viac a niviha bêge di a ob vông viyin vô xam lêm.

¹⁰ Kiyang nôn wê Kilisi vông ge yêp vac a nilôg om a nêl hixôn nôn ên a nêbê a o kitaa susu ti vô xam lêm, di xomxo vac vigwe levac Glik vihati ge ti o tiyi wê ob le vac môp xôn ên kiyang tige lêm. ¹¹ A nêl kiyang tige lec kehe vatya? Mêd a xêgyaa o vin lec xam lêm, me? Ma vêl, Anutu vaci xovô wê a xêgyaa vin lec xam ge.

¹² Xomxo ya nêb ob yong he di nêl bê he mi vông yuac tiyi xocbê xe mi vông ge. Om a ob le vac môp xôn ên he, di vông yuac i tiyi xocbê a vông ilage, di a ob kô susu ti vô xam lêm.

¹³ Xomxo tige, sinale kityooên, léc he viyum he vac kiyang wê Kilisi nue sinale vông ge, di nêl kiyang kityooên vô xomxo. ¹⁴ Xam o léc yetac ên môp tibêge lêm. Ên Seten vaci obêc viyum i vac kiyang niviha tiyi xocbê angela xêseac vông ge, ¹⁵ om Seten nue yuac obêc viyum he vac môp niviha wê Anutu nue yuac vông ge, om xam o léc yetac ên môp tibêge lêm. Obêc timuên ge od xomxo tibêgee ob kô myaviwen nipaên lec yuac wê he vông ge.

Pol nêl viyin wê tulec i ge kitong

¹⁶ A nêl gwêba di a ob nêl i tii vac vô xam bê xam o léc xo bê a xomxo piyôp yacyac lêm. Léc xam obêc xo bêge ge od pyap. Om xam ngô kiyang wê a ob nêl ga, ên a êno ob yong a nipwo tya. ¹⁷ Kiyang wê a ob nêl ga, Apumtau o nêl ên nêb a nêl tibêge lêm. Léc a ob yong a tiyi xocbê

xomxo piyôp yacyac ti. ¹⁸ Xomxo tibeac yong he lec môp kibun ga, om a êno, a ob yong a lec môp tibêge hixôn. ¹⁹ Xam nêb xam piyôp levac lê, lêc xam mi ngô kiyang wê xomxo piyôp yacyac mi nêl ge. ²⁰ Ên xomxo ya vông xam tu he nue yuac pileva di vun susu wê xam vông ge, di vông xam vô nipaên, mi pitap xam mamnôn di kô he lec vô xam, lêc xam o le vac he xôn lêm. ²¹ Xêkizêc wê xe vông ge ti o yêp tiyi wê xe ob vông môp bêge vô xam ge lêm. Lêc mêd xam so ên xam nêb xe nim ob yoc ên wê xe o vông môp bêge vô xam lêm ge?

A ob nêl kiyang i tiyi xochê xomxo piyôp yacyac ge. Xomxo ti obêc yong i lec môp wê i vông ge od a êno tiyi wê a ob yong a lec môp wê a vông ge. ²² Xomxo ti obêc nêb i Hiblu ge od a êno, a Hiblu. Di ti obêc nêb i Islel ge od a êno a Islel. Di ti obêc nêb i kehe Eblaham ge od a êno kehe yêp vac Eblaham. ²³ Di he obêc nêbê he Kilisi nue yuac ge od a êno Kilisi nu yuac. Lêc a obêc nêl kiyang i tiyi xomxo yacyac ti ge od a ob nêl bê a ga Kilisi nu yuac wê a luu he vêl ge. Ên a vông yuac levac ngînoo he vêl, di a la kalabuhu buc tibeac luu he vêl, di tibii hi a vô nipaên buc tibeac luu he vêl. Di buc tibeac, vô kwabo lec wê a ob xib. ²⁴ He Yuda hi a ya let buc viğê vilu om he mi hi a lu 39 lec buc titi. ²⁵ Di tibii hi a ya viyi lu yon, di buc ti xomxo nêx a ya ngîdax, di sip vô nipaên lu yon di a la vac gwec, di lu ti gwec kô a mi vilee vô vidiiên ngwe di bucên ngwe. ²⁶ Di a la môp dia tiyi buc tibeac, om susu wê vông a vô nipaên ge tibeac, xochê mia butac,

di tibii yôdac, di a lige Yuda hixôn tibii madiluhu ya nêb ob vông a vô nipaên, di a tulec viyin vac vigwe levac hixôn vigwe mahigun pileva di vac gwec, di buc ya, xomxo wê kityoo nêb he xomxo vông vinên ge nêb ob vông a vô nipaên. ²⁷ Di a vông yuac levac om a nignivi vô myavinê sea, di a o xêp nivuha vô bucên lêm. Buc tibeac vip den a, léc yaên hixôn mia ma ên a, di lea hi a ên a nêg ngakwi ma.

²⁸ Léc o viyin tibêge vaci mô lêm. Ên buc vihati a xo konglegesen vihati ên a nêb a ob viac he nivuha, om kiyang tige vô viyin levac vô a. ²⁹ Ên xomxo ti obêc vông i vin xêkizêc lêm ge od a êno ob dô i tiyi xochê a o xêkizêc lêm. Di nipaên obêc pwooo xomxo ti pec ge od obêc vông a xêgyaa vô myavinê.

³⁰ A obêc yong a ge od a ob yong a lec môp wê nêl a kitong ên nêbê a o xêkizêc lêm. ³¹ Il lig Apumtau Yesu ma Anutu xovô pyap ên nêbê kiyang wê a nêl ga, a o kityoo lêm. Il ob pimil Anutu lê i vô levac di i yêp luta léc luta.

³² Buc wê a dô vigwe Damaskas ge, hizap levac wê King Aletas vông ge, vông nue la viac môp Damaskas nêb ob hôm a xôn, ³³ léc lige ya tung a vac sepac nilô di vông a lop vac vuayen nipwo wê le vac xenac levac ge di a lop mi la xenac kehe di pec mi la ên hizap levac vigê.

12

Pol nêl vîvia wê yê ge kitong

¹ A obêc yong a ge od ob vô nivuha vô a lêm, léc xomxo ya ge, he yong he vô xam, om a êno

ob yong a lec vîvia hixôn kiyang wê Apumtau hilung vô a ge. ² Xomxo wê vông i vin Kîlisi ge ti dô, lêc Anutu kô i mi la lag puunê ti wê vông yon ge. Ge îlatîkwê di klîsmas vigê yuu di tô mi la yuudiyuu la vêl. Xomxo tige ninivi la, me ninivi dô di kinu vaci la, ge a lungên. Anutu vaci yê. ³ A xovô ên a nêbê xomxo tige, Anutu kô i mi la lag puunê. Ninivi mêd la hixôn me kinu vaci la, ge a lungên, di Anutu tîbed xovô. ⁴ Gê lag puunê xomxo tige ngô kiyang ya, lêc o tiyi wê ob nêl kiyang tige kitong lêm, ên kiyang tige Anutu nêl xôn nêb nêl kitongên i ma. ⁵ A tiyi wê a ob yong xomxo tige, lêc a ob yong aca va lêm. A obêc nêb yong a ge od a ob nêl bêga bê a o xomxo xêkizêc lêm, di a ob yong a lec tige tîbed. ⁶ Vîxôhilôg, a obêc nêb yong a ge od a ob nêl kiyang i tiyi xocbê xomxo yacyac mi nêl ge lêm. Nge, kiyang wê a ob nêl ge, a ob nêl kiyang nô. Lêc a ob yong a tibêge lêm, ên a nêb xomxo ti i o lêc ngô kiyang wê a ob kô a lec ge di nêl bê a xomxo nivîha lêm. Nge, a nêb xomxo i yê môp wê a mi vông ge di ngô kiyang wê a mi nêl ge di xovô a.

Pol ninivi tulec myavinê

⁷ Vîvia wê Anutu hilung vô a ge, nivîha yang, lêc Anutu nêl ên nêb a o lêc yong a lec vîvia tige lêm, om vông myavinê ti vô a xocbê yin vac a nignivi. Myavinê tige tiyi xocbê Seten nu yuac ti lam hi a, ên Anutu nêb a o lêc kô a lec lêm. ⁸ Om a kitaa vô Apumtau lu yon, ên a nêb i vông myavinê tige i tip loc vêl ên a, ⁹ lêc Apumtau nêl vô a ên nêbê, “A ob vô vêl lêm, ên xêyaa vin lecên wê a vông ge tiyi ông pyap, di xêkizêc

wê a vông ge ob vô levac vô xomxo xêhehehe.” Apumtau nêl bêge vô a, om a ob dô hixôn xêgyaa nivihã di hi vixag i pec ên wê a nêg xêkizêc ma ge, ên xêkizêc wê Kilisi vông ge i hivun a xôn. ¹⁰ Om a nêg xêkizêc obêc ma di xomxo obêc nêl kiyang nipaên vô a, di a obêc tulec viyin ya, di xomxo obêc nêb vông a vô nipaên, di a obêc kilê viyin viyang viyang lec Kilisi lê ge od a xêgyaa ob vô nivihã, ên buc wê a dô xêhehehe ge od Kilisi ngidu a xôn di a dô xêkizêc.

Pol nêb ob ngidu vông vinên wê he Kolin vông ge xôn

¹¹ Kiyang wê a nêl ga, a nêl i tiyi xocbê xomxo yacyac ge, léc xam vông a nêl kiyang tibêge, ên xam obêc pîmil a ge od nivihã, léc xam vôngên ma om aca va kô a lec vô xam. Vixôhîlôg, a xomxo pileva ti, léc sinale levac levac o luu a vêl lêm. ¹² A dô hixôn xam di kilê viyin hixôn xêgyaa nivihã, di a vông do levac wê ob nêl sinale kitong ge, om a vông do levac viyang viyang ya xêkizêc wê Anutu vông ge. ¹³ Om môp tina wê a la vông vac konglegesên ya di a o vông vac xam mahigun lêmê? Môp tibed wê a o vông vac xam mahigun lêm ge bêga nêbê a o kô susu ti vô xam pileva lêm. Om xam kitya a nêg nipaên tige vêl!

¹⁴ A viac a pyap om a ob lôc vô xam lu ti hixôn wê ob vông lu yon ge, di a ob kitaa susu ti vô xam lêm. Ên a nêb a ob kô susu wê xam vông ge lêm. Nge, a nêb a ob viac xam i tiyi xocbê mae viac nue ge. Ên nue nipwo ob kituc susu ên i ngidu tae mae xôn lêm. Nge, tae mae, he ob

kituc susu di ngidu nue xôn. ¹⁵ Om a obêc vông aca va hixôn susu vîhati ên i ngidu xam xôn ge od a ob vông hixôn xêgyaa nivîha. A xêgyaa vin lec xam luu vêl, lêc mêd xam xêmyaa o vin lec a nipwo tya lêmê?

¹⁶ Xam ya nêl ên xam nêbê, “Vixôhilôg, Pol o kô susu wê xe vông ge ti vô xe mamnôn lêm, lêc Pol ge xomxo kityooên om mêd kityoo xe di vô xe susu ya vêl.” ¹⁷ Xam wê lê. Xomxo wê a vông i loc vô xam ge, mêd a vông he ya loc kityoo xam di vô xam susu ya vêl, me? ¹⁸ A vông Taitas hixôn li ngwe, yuu loc vô xam, om mêd Taitas kityoo xam di vô susu ya vêl ên xam, me? Myakilôhê Ngîbua wê dô hixôn xii Taitas ge, mêd o tîbed lêmê? Mêd xii xôn o tîmu vô môt tîbed lêmê?

¹⁹ Xam mêd xo ên xam nêbê xe kivuu kiyang ga ên xe nêb xe ob titô kiyang wê xe vông ge di yong xe vô xam mamnôn. Lêc o bêge lêm. Ên xe tu Kîlisi nue yuac om xe nêl kiyang tige vô Anutu manôn. Xam lige, kiyang ga vîhati xe kivuu ên xe nêb xe ob ngidu vông vinên wê xam vông ge xôn. ²⁰ Ên a xona ên a nêbê buc wê a obêc loc vô xam ge, mêd a ob mîloc xê wê xam o tup vô môt wê a xovô ge lêm, di kiyang wê a ob nêl vô xam ge, a ob nêl tîyi xochê kiyang wê xam nêb a nêl vô xam ge lêm. A xona ên a nêb a obêc xê wê xam kunacma di wêma nîpâên, di xêmyaa vô myavînê vîma, di xam vông vevac vîma, di xam nêl kiyang nîpâên lecma, di nêl kiyang nîmi, di kô xam lec, di vông môt vaxvax. ²¹ A xona ên buc wê a obêc mîloc vô xam tîi vac ge, ên a Anutu mêd obêc vông a nig yoc ên

nipaên wê xam vông ge, di a nilôg obêc vô viyin levac ên wê lime tibeac o pilepac he di sea môp nipaên wê he vông ge lêm. Môp nipaên bêga nêbê môp ningeac di môp yôdac vêx yuu vux, di môp vaxvax.

13

Pol nêl vô he Kolin ên nêb he i viac he i nivihã

¹ Gwêbaga a ob loc vô xam lu ti hixôn wê ob vông lu yon ge. Xomxo yuu me yon obêc nêl kiyang ti timu voma vixa lec xomxo ti nên nipaên ge od il ob yaxên kiyang tige. ² Ilage a loc dô hixôn xam lu yuu di a nêl vô he wê vông môp nipaên ge hixôn xam baba ên a nêb a obêc vông myaviwen vô xam. Di gwêbaga a dô teva ên xam, lêc a ob nêl i tii vac vô xam bê a obêc milôc vô xam ge od a ob xo vigwe pisiv ên he wê vông môp nipaên ge lêm. ³ Xacxam va nêb xam ob xovô bê Kîlisi nêl kiyang vac a myag, me? Om xam obêc xovô lec môp wê a vông ge. Ên Kîlisi o tiyi xocbê xomxo xêlehelehe ge lêm. Nge, vông yuac hixôn xêkizêc vac xam mahigun. ⁴ Vixôhilôg, he hi Yesu yib lec xax pola tiyi xocbê xomxo wê xêkizêc ma ge, lêc gwêbaga Yesu dô maviha ya xêkizêc wê Anutu vông ge. Di xe êno, xe timu vô Kîlisi vixa om xe dô tiyi xocbê xomxo xêlehelehe ge, lêc xêkizêc wê Anutu vông ge vông xe dô mamviha hixôn Kîlisi om xe hilung xêkizêc tige vô xam.

⁵ Xam toto yaxên nilôm di xovô bê xam vông i vin Kîlisi nôn, me xam o vông i vin lêm. Xacxam va dô di yaxên. Yesu Kîlisi dô vac xam nilôm, lêc

mêd xam o xovô lêm? Xam obêc yaxên bê xam o vông i vin lêm ge od xam o tu Kilisi nue nôn lêm. ⁶ Di a xovô ên a nêbê xam obêc yaxên xe ge od xam ob xovô bê xe vông i vin nôn. ⁷ Xe kitaa vô Anutu ên xe nêb i ngidu xam xôn di xam sea môp nipaên vihati. Xe o nêl ên xe nêbê xomxo i yê môp wê xam vông ge di pimil xe lec yuac wê xe vông vac xam mahigun ge lêm. Nge, xe nêb xam vông môp wê nivîha ge, di xomxo obêc yaxên xe lêc nêb yuac wê xe vông ge tiyiên ma ge od pyap. ⁸ Lêc xe o tiyi wê xe ob vông kiyang nôn i vô nipaên ge lêm. Nge, xe ob ngidu kiyang nôn xôn. ⁹ Om xe nêb xêkizêc obêc ma di xam obêc le xêkizêc ge od ob vông xe xemyaa vô nivîha. Om xe kitaa vô Anutu tiyi buc vihati ên xe nêb vông vinên wê xam vông ge i lêc xêkizêc. ¹⁰ Gwêbaga a dô teva di kivuu kipihac tiga vô xam, ên a nêb xam pilepac xam di buc wê a ob miloc vô xam ge od a ob nêl kiyang myagpîlihi vô xam lêm. Ên Apumtau vông xêkizêc vô a ên nêb a ngidu vông vinên wê xam vông ge xôn, di o vông xêkizêc vô a ên nêb a vông xam vô nipaên lêm.

Kiyang myahîpu ya

¹¹ Xam lige, a ob nêl kiyang myahîpu timuên bêga bê xam titô xam kiyang i yêp nivîha, di xam ngô kiyang wê a nêl ga, di xam nilôm i yêp tîbed, di xam dô vac kiyang malehe nilô. Xam obêc vông bêge ge od Anutu wê xêyaa vin lecên di kiyang malehe kehe ge ob dô hixôn xam.

¹² Xam pulma vigêm ên i nêl kitong bê xam xêmyaa vin lecma. Lime vông vinên vîhati ga nêl vîdiiên vô xam.

¹³ Apumtau Yesu Kîlisi i vông vizid nivîha vô xam, di xêyaa vin lecên wê Anutu vông ge i viac xam, di Myakîlôhê Ngîbua i titup xam xôn di hîvun xam vîhati xôn.

Yesu Xolac
The New Testament in the Patep Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Patep long Niugini
copyright © 1986 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Patep

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

3d2c844d-4bc8-590b-bbf2-3a5fcd1f7ad8